

Hur kan vi möta Västerbottningen på nya sätt?

En berättelse om vår digitaliserings- och innovationsresa de senaste årtiondet och betydelsen av en tydlig långsiktig riktning för verksamheten för att åstadkomma effektiv digitalisering genom samskapande, inkludering och delaktighet, med glädje som huvudingrediens.

Freya Johansson, utvecklingsstrateg,
Anna-Maria Stenlund Berggren,
Områdeschef Tandvård
Hälsö- och sjukvårdsnämnden
Umeå, juni 2026

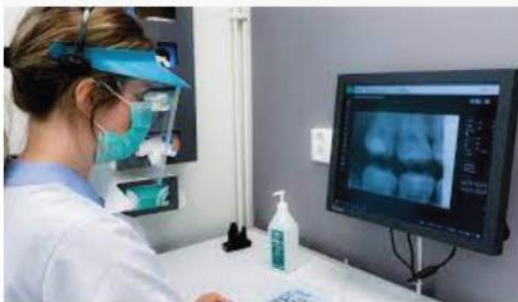
Idun Innovationsklinik – Lärdomar inför starten av vår omställningsresa

2017-2022

VÅR INNOVATIONSRESA

Innovation i tandvårdens vardag på Idun

2017-2018

Utforskande fas

2019

Perspektivskifte

2019-2020

Innovationssprintar

2021

Konsolideringsfas

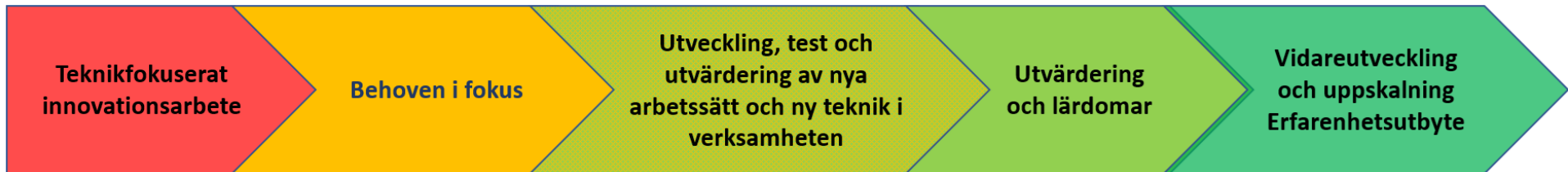
2021-2022

Spridningsfas

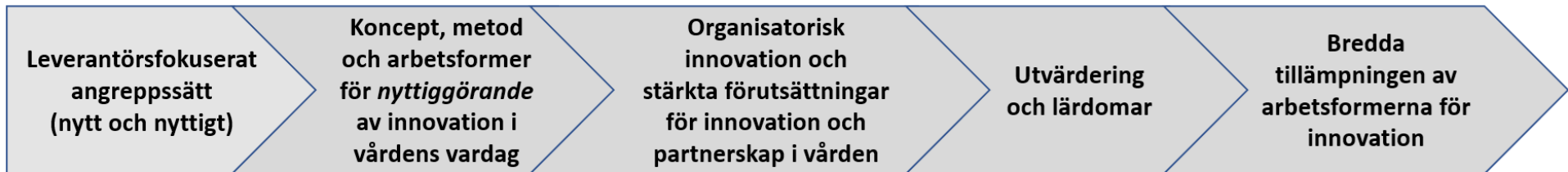

VÅR INNOVATIONSRESA - TVÅ VÄXELVISA PROCESSER

Innovation i tandvårdens vardag

Strategiskt innovationsarbete "under huven"

2017-2018

2019

2019-2020

2021

2021->

Utforskande fas

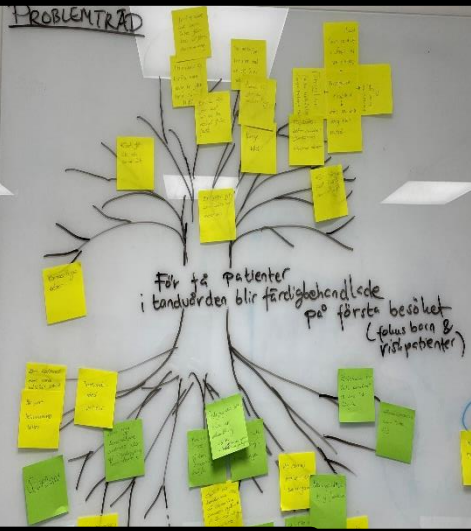
Perspektivskifte

Innovationssprintar

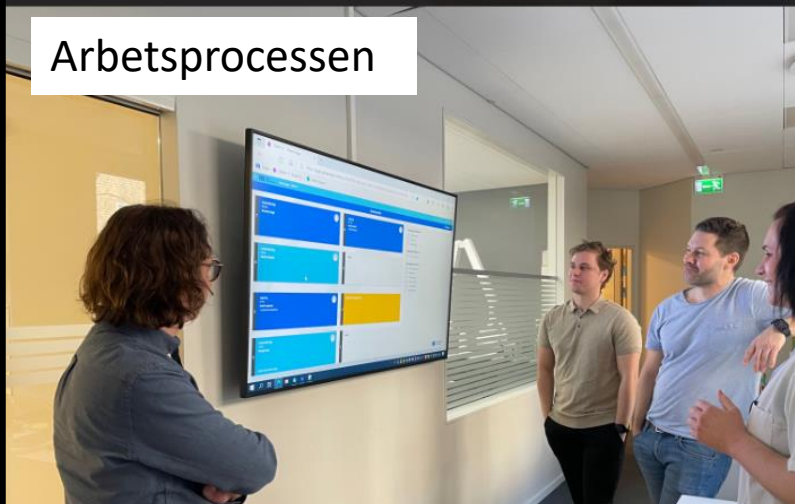
Konsolideringsfas

Spridningsfas

Arbetsprocessen

Medialt

Inlägg

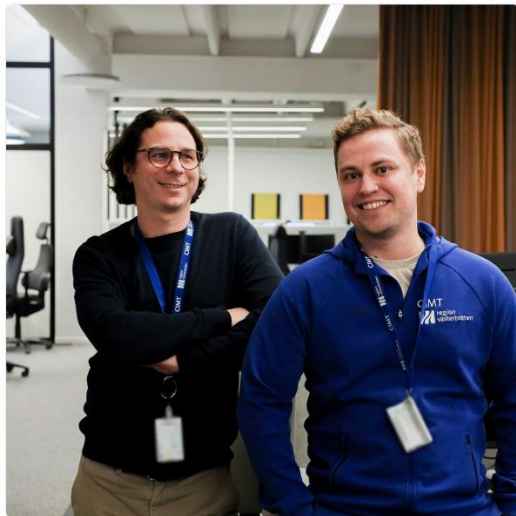
Från ditt nätverk

Det senaste dygnet

Den senaste veckan

Utvecklar stöd för tandvården
Björn Eriksson och Isak Gustafsson är båda systemutvecklare. De har jobbat med att utveckla folktandvårdens flödesapp sedan 2020. Ett digitalt stöd som ger ett... mer

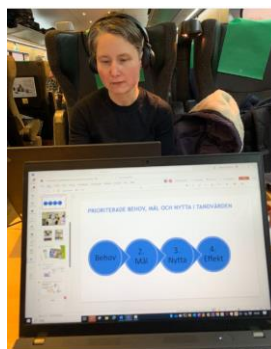
Region Västerbotten

12 177 följare
8 mån •

Med en egenutvecklad flödesapp får tandklinikerna ett digitalt stöd för att jobba smartare och effektivare. Att medarbetarna kan utföra sin del i behandlingen i precis rätt tid gynnar både medarbetare och patienter. Patienterna kan oftast bli färdigbehandlade under ett besök och medarbetarna ökar sin kompetens med nya och varierande arbetsuppgifter.

– Arbets sättet kräver tempo och koncentration. Det är roligt och utvecklande men också ansträngande. Därför varvas det med traditionella arbetssätt, förklarar tandvårdstrateg Freya Johansson. Patienterna sitter i var sitt rum medan teamets olika kompetenser gör sin del i behandlingen. Vad som pågår i varje rum, hur länge det beräknas ta och vad som blir nästa steg visas på en skärm för behandlarna, berättar Freya Johansson.

En koordinator, en funktion som kan jämföras med en flygledare, har koll på vad som görs i rummen och styr processen genom att se till att arbetet registreras och visas korrekt.

PRIORITERADE BEHOV, MÅL OCH NYTTA I TANDVÅRDEN

Behov

- Förbättra patientflödet under behandling, genom stärkt kommunikation och teambaserad tandvård.

Mål

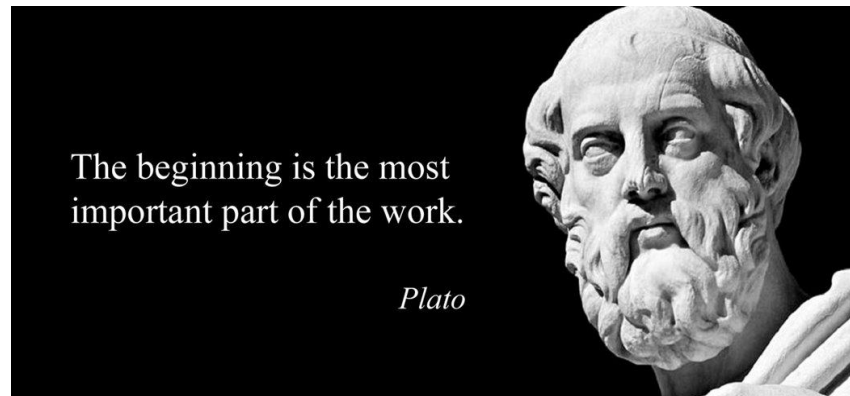
- Fler färdigbehandlade patienter på ett besök.

Nytta

- Förkortade väntetider för Folktandvårdens patienter.
- Bättre nyttjande av personalens kompetenser.
- Förbättrad arbetsmiljö och attraktiv arbetsgivare.

Effekt

- Bättre tandvård och munhälsa för patienter.

Flödesappen och flödespass

Arbetssätt och flöden

- Utveckla formerna för "flödespass" (patientcentrerat flöde)

Kompetensutveckling och teamtandvård

- Kompetensutveckling med fokus på behandlingsåtgärder (rätt användning av kompetens)
- Tydliggöra roller, ansvar och samarbete under behandling

Uppskalning Flödesappen

• Teknikutveckling

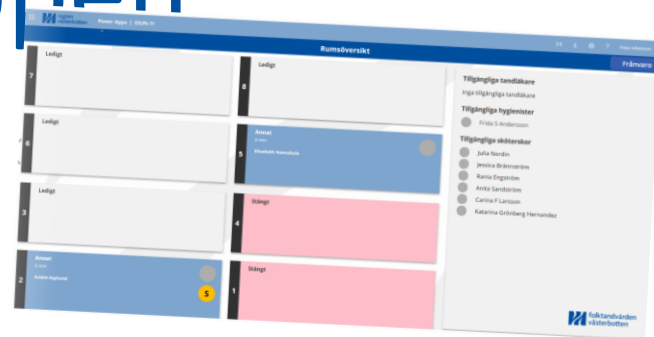
- Utveckling av digitala stöd för att understödja flödespass: Folktandvårdens kommunikationsapp ("flödesappen")
- Anpassa hårdvara utifrån arbetssätt och teknikanvändning.
- 2026 ny teknisk plattform utvecklas, snabbare responstid, bättre teknikstöd för fler användare och fortsatt spridning

• Samverkan

- Internt: Tandvården, FOU-Innovation, IT/Digitalisering
- Externt: Partnerskap Microsoft. Erfarenhetsutbyte Region Örebro

• Vidareutveckling och uppskalning

- Växlat in Tandvårdskliniken Skellefteå City 2021.
- Samskapande genom erfarenhetsutbyte löpande
- 2024 – Tredje klinik inkluderas in i projektet, FTV AKC Umeå
- 2026 - Fjärde klinik ansluter - FTV Teg

SÅ HAR VI JOBBAT MED UTVÄRDERING OCH LÄRANDE - EN FÖRUTSÄTTNING FÖR NYTTIGGÖRANDE AV INNOVATION

Nyckelindikatorer

- Andel färdigbehandlade patienter på första besöket
- Behandlingsåtgärder och intäkter per besök
- Antal behandlare kopplat till antal patienter

Förutsättningar för innovation

- Löpande utvärdera status på arbetsmiljö / medarbetare

Kalibrera arbetssätt och teknik

- Löpande utvärdering av arbetssätt och teknik under utvecklingsfasen
- "After action review" efter varje flödespass

Förväntningar från ledningsnivå

- Löpande återrapportering av progress och möjlighet till eskalering till styrgrupp för innovation i tandvården

Erfarenhetsutbyte och organisatoriskt lärande

- Inom tandvården: Idun och Skellefteå City
- Över verksamhetsgränser: Tandvård, FOU-innovation, IT/Digitalisering

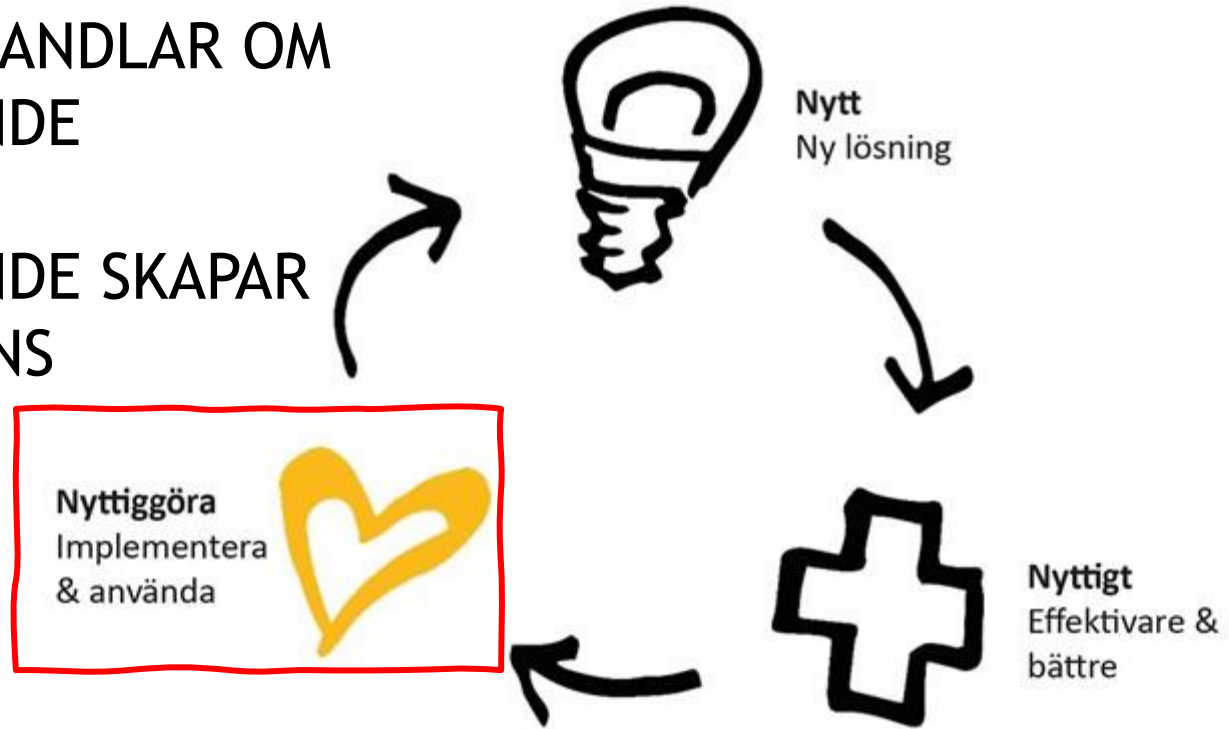

LÄRDOM: INNOVATION ÄR INTE "BARA" NYTT OCH NYTTIGT

INNOVATION HANDLAR OM
NYTTIGGÖRANDE

NYTTIGGÖRANDE SKAPAR
VI TILLSAMMANS

Folktandvården Västerbottens omställningsplan 2023-2028

Omställning mot vad? Vår riktning

Å
T
G
Ä
R
D
S
O
M
R
Å
D
E
N

HUVUDMÅL

Vi klarar vårt tandvårdsuppdrag med våra resurser
(= bättre balans mellan uppdrag och resurs)

POSITIVA EFFEKTER PÅ SIKT

- Förbättrad arbetsmiljö för medarbetare
- Mer attraktiv arbetsgivare möjliggör kompetensförsörjning
- Jämlik och högkvalitativ tandvård, ökad tillgänglighet, tillgodosedda tandvårdsbehov hos patienter
- Förbättrad munhälsa hos befolkningen
- Förbättrade ekonomiska förutsättningar för FTV att bedriva tandvård

Åtgärder med patienten i fokus: Stärka odontologiskt fokus och prioritera folkhälsoarbete och prevention

Åtgärder med medarbetarnas villkor i fokus: Mer attraktiva och tydliga medarbetarerbjudanden

Åtgärder med kompetensutveckling i fokus: Stärka kunskap, kompetens, karriärvägar och lärande för alla yrkesgrupper

Åtgärder med FTV:s uppdrag i fokus: Hållbara tandvårds- och utbildningsuppdrag

Åtgärder med klinisknära självbestämmande i fokus: Stärka mandat

• this is a
MARATHON
not a
Sprint...

Förbättrad
arbetsmiljö
för
medarbetare

Förbättrad
munhälsa hos
FTV:s
patienter

Förbättrade
ekonomiska
förutsättningar
i FTV
Västerbotten

FTV
Västerbotten
är en mer
attraktiv
arbetsgivare

Förbättrad
jämlighet
tillgänglighet
och kvalitet i
tandvården för
FTV:s
patienter.

Folktandvården Västerbotten klarar det åtagna
tandvårdsuppdraget, med våra resurser

Tillsammans

Kommuner, privata
tandläkare, regioner,
universitet, kliniker,
nätverk (internt)

Hälsofrämjande

Alla åldrar,
god munhälsa,
egenvård, skolor,
hälsoontologisk avdelning

Nyskapande

Nya roller och yrken,
kompetenscentra,
forskning,
digitalisering

Attraktiv arbetsgivare

Delaktighet, nyfikenhet,
karriärvägar, utbildningar,
löner och förmåner,
utveckling,

Folktandvårdens omställningsplan

Förbättrad arbetsmiljö för
medarbetare

Mer attraktiv arbetsgivare

Mer jämlik, tillgänglig och
högkvalitativ tandvård för
patienter

Bättre munhälsa bland
befolkningen

Förbättrade ekonomiska
förutsättningar för FTV

Folktandvården klarar tandvårdsuppdraget med våra resurser (= bättre balans mellan uppdrag och resurs)

Patienten i fokus:

Patienter har ökad kunskap om egenvård, ges förutsättningar för att ta ökat ansvar för sin egen munhälsa och erbjuds tandvård efter behov

Tandvård efter behov

Hälsoodontologi

Folktandvårdens uppdrag i fokus:

Folktandvårdens uppdrag och förutsättningar är mer ändamålsenligt utifrån tillgängliga resurser

Påverkansarbete nationellt och regionalt
Folktandvårdens tandvårdsuppdrag och
förutsättningar

Folktandvårdens Forsknings- och
utbildningsuppdrag | Samarbete Umu

Fokus på uppdrag

Folktandvårdens omställning 2023-2028

Medarbetares villkor i fokus:

Folktandvården behåller och attraherar fler medarbetare. Delaktighet och klinisk nära självbestämmande upplevs som en del i Folktandvårdens styrning och ledning.

Anställningsvillkor och förmåner:
Folktandvården utvecklar sitt
medarbetarerbjudande, klinisk nära
självbestämmande, roller, ansvar och mandat

Lönerevisionsstrategi | Samtliga yrkesgrupper

Fokus på resurser

Kompetensutveckling i fokus:

Stärkt kunskap, kompetens och kompetensutvecklingsmöjligheter, och bättre nyttjande av personella resurser

Kompetensutvecklings-
strategi (långsiktig)
Samtliga yrkesgrupper

Folktandvårdens
Kompetenscentrum
Skellefteå och Lycksele

Klinisk nära lärande (spridning av goda exempel)

Kompetensförsörjning i fokus:

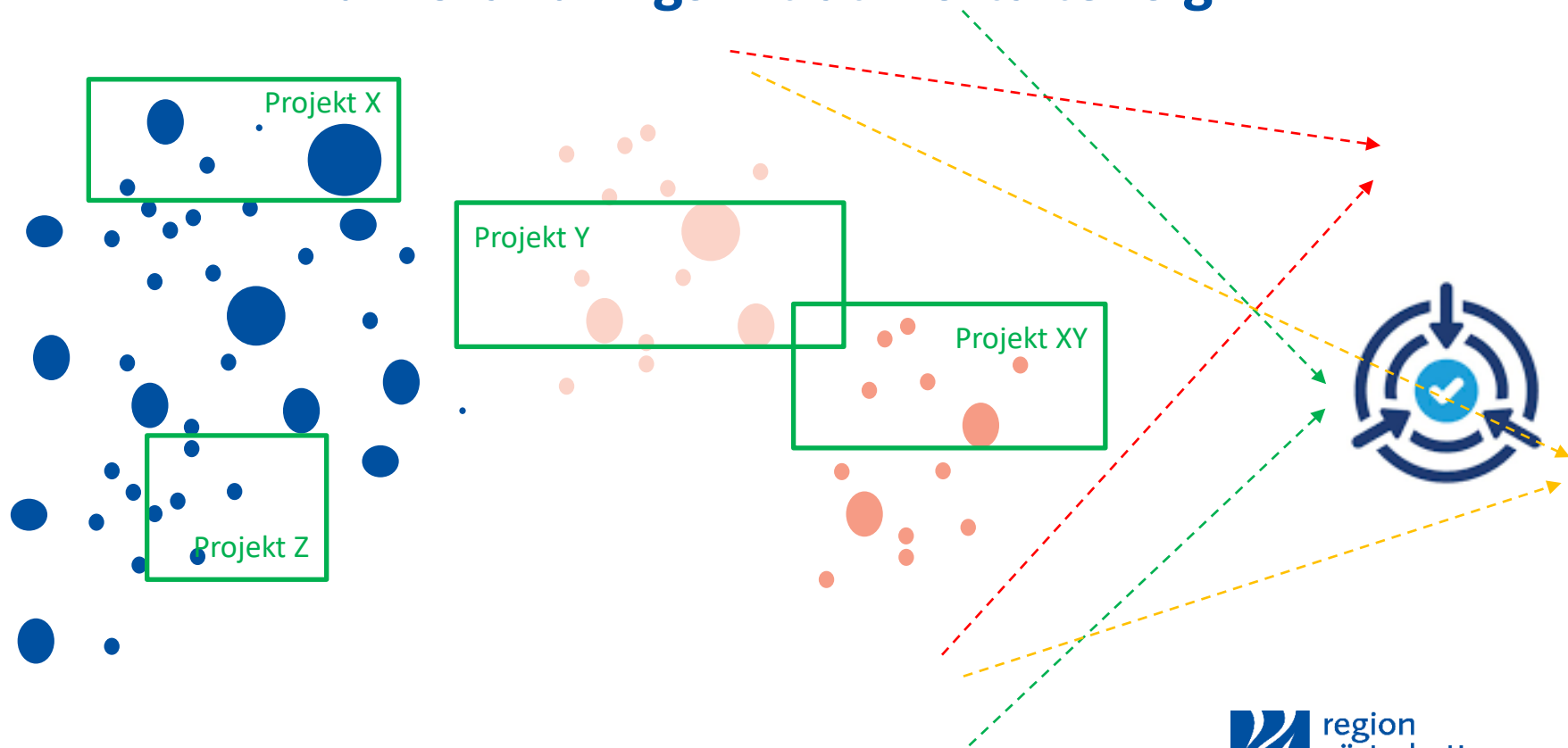
Folktandvården förbättrar förmågan att attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens på kort och lång sikt.

Kompetensförsörjning

Digitala perspektiv och processer

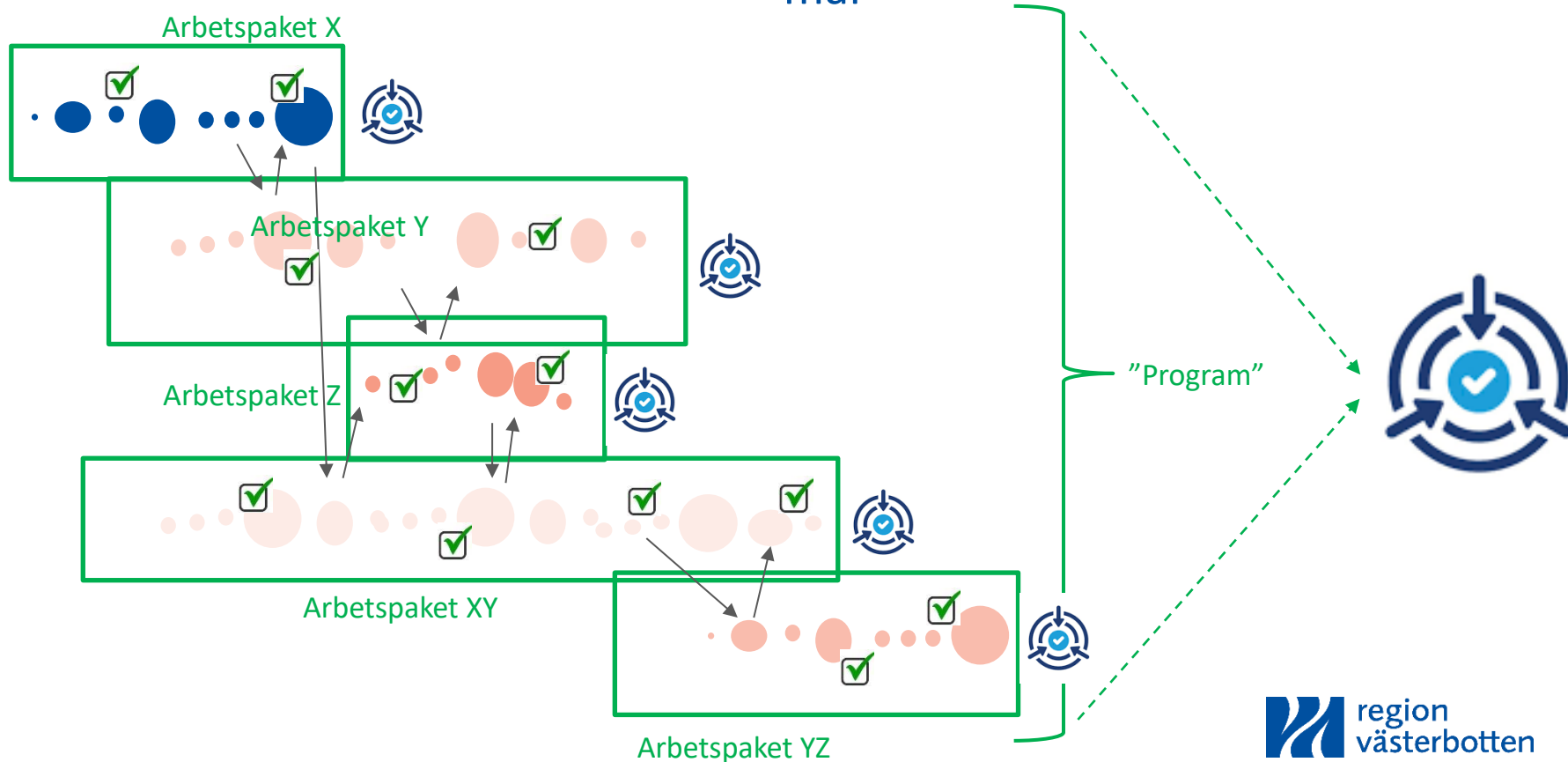

Hur förändringsinitiativ ofta ter sig...

Hur effektlogisk planering hjälper oss att arbeta strukturerat mot mål

Vad digitalisering betyder för oss i FTV Västerbotten

Rätt sätt

Digitalisering är ett verktyg för att klara vårduppgifterna med befintliga resurser, idag och imorgon.

Rätt plats

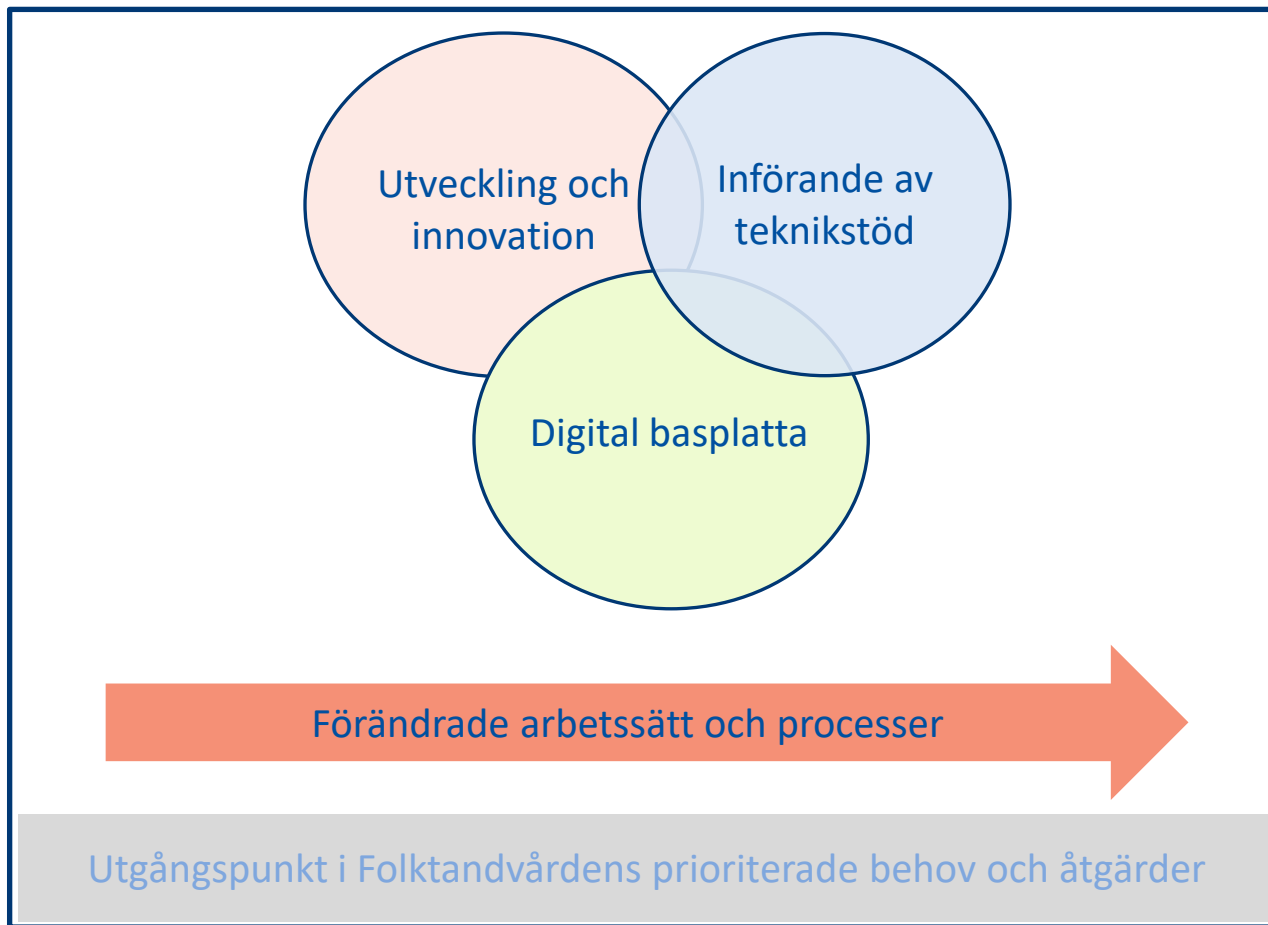
Digitalt när det går fysiskt när det behövs!

Rätt tid

Prioritering av digitala aktiviteter som vi kan påverka styrs av Folkandvårdens omställningsplan 2023-2028

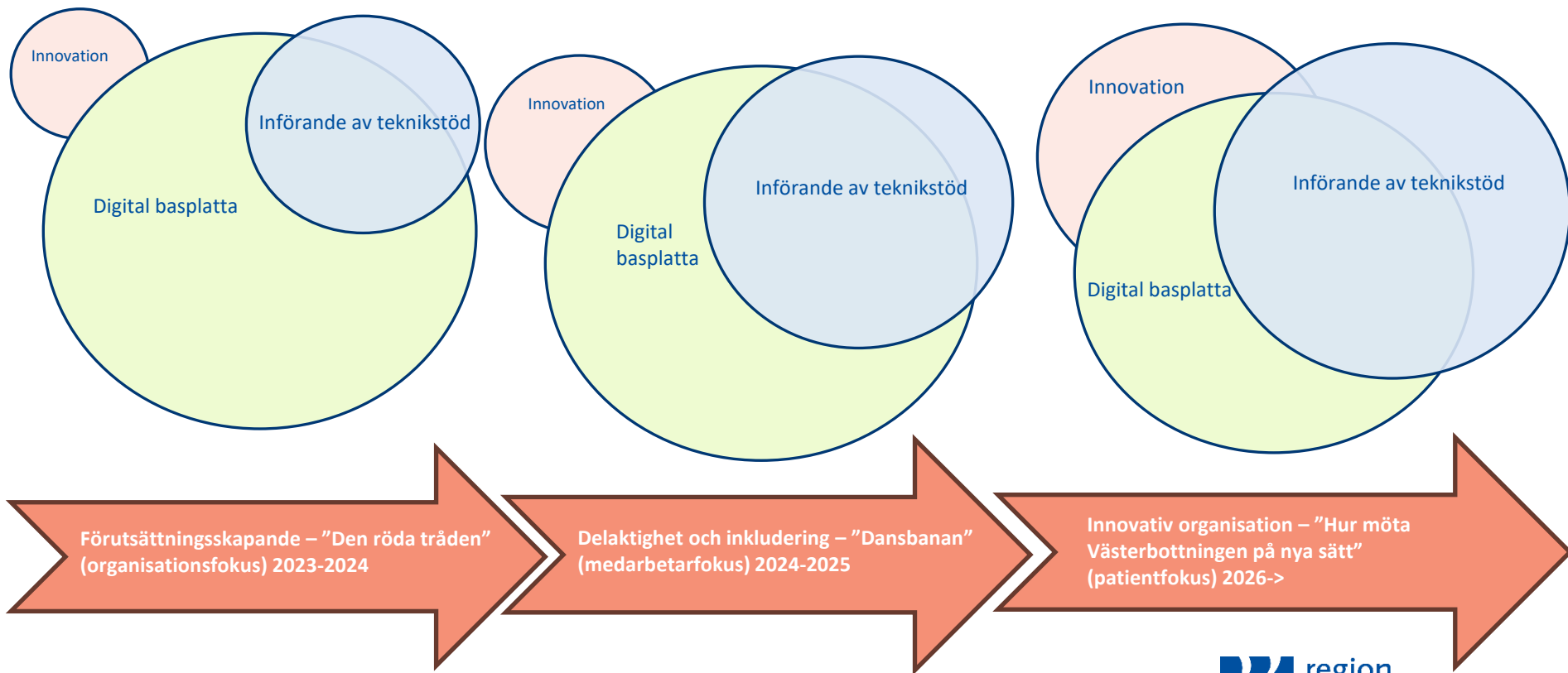

Digitala perspektiv och processer i Folkandvårdens omställning 2023-2028

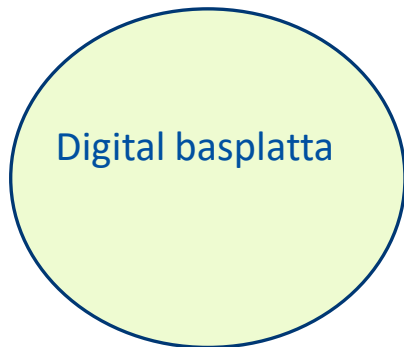

Utveckling inom digitala perspektiv och processer i omställningsplan 2023-2028

Digital basplatta

Införande av
teknikstöd

Utveckling och
innovation

Förändrade arbetssätt och processer

- ✓ Support, drift
- ✓ IT-säkerhet
- ✓ Digital mognad
- ✓ Hantera IT skav
- ✓ Förtydligande & förenklande av felanmälan rutiner
- ✓ Utveckling och förvaltning av journalsystem
- ✓ 1177

- ✓ Flytt till ny dataplattform – Power BI
- ✓ Tessa införande
- ✓ Sefos – Nytt remiss system privata vårdgivare
- ✓ Byte till modern betalplattform

- ✓ Flödesprojektet
- ✓ Behandlingsöversikt
- ✓ Röntgenöversikt
- ✓ "Rullande handledning"
- ✓ Tre piloter maj 2026 "Hur möter vi Västerbottningen på nya sätt"?

Utgångspunkt i Folktandvårdens prioriterade behov och åtgärder

Förutsättningsskapande – "Den röda tråden"
(organisationsfokus) 2023-2024

Folkvandervården Västerbotten

Digital målbild

Folk tandvården Västerbotten

Digital målbild

[illegible][illegible]

Regionplan 2023
Region västerbotten

Objektplan för Tandvård 2024

Hälsö och sjukvårdsregion

Regionens befolkning	Antal vårdplatser	Antal sjuksjukhus	Barn- och ungdomsvård	Sjukvård i kommuner
687 900 invånare	12 000 vårdplatser	10 sjukhus	1 barn- och ungdomssjukhus	10 kommuner

Regionens befolkning	Regionens yta	Regionens landställe	Regionens sjöområde
687 900 invånare	102 000 km²	10 000 km²	10 000 km²

Försking	Sjukvård	Mentalhälsa	Rehabilitering
10 kommuner	10 sjukhus	1 barn- och ungdomssjukhus	10 kommuner

region västerbotten

[illegible][illegible][illegible]

Regionplan 2023
Region västerbotten

Objektplan för Tandvård 2024

Hälsö och sjukvårdsregion

Regionens befolkning	Antal vårdplatser	Antal sjuksjukhus	Barn- och ungdomsvård	Sjukvård i kommuner
786 000 invånare	19 000 vårdplatser	10 sjukhus	1 barn- och ungdomssjukhus	10 kommuner

Uppsamman

Folkung	Yta	Kommuner	Invånare per km²
786 000 invånare	101 000 km²	10 kommuner	7,8 invånare per km²

Region Västerbotten

[illegible]

Forum	Intervall	Syfte	Mötesform	Representation
Beredningsforum omställning	1 ggr/mån 25 minuter	Undersöka hinder, skapa förutsättningar för digitala omställningsledanden	Arbetsmöte	Objektledare och utbildnings-/Digitaliserings strateger
Styrgrupps objekt Tandbild	1 ggr/kvartal 45 minuter	Resultat och prioriteringsuppföljare L&S finansiering, resursallokering	Resultatmöte	Objektledning, specialister, ledning FTV och D&S
Objektledning + Verksamhetsledning	Behovsstyrt	Följda upp teknikutmaningar som står den dagliga driften på ett agilt sätt	Dialögmöte	Objektledning+Verksamhetschefer alternativt utvalda representanter för basenheten i detailedreport.docx
Objektpuls Tandbild	1 ggr/vecka 25 minuter	Löpande uppföljning och planering Prioritering inför kvartalsrapport. Kortlek - Hur har det gått? Vad kan vi göra bättre?	Genomgång basenhetsskema -enligt scrum . Digitalt.	Objektledning + objektspecialister
(25 min Sprintplanering och 25 min Retrospektiv)	1 ggr/kvartal 25 minuter x 2			
Följtandbildsövning	1 ggr/månad 25 minuter	Krypa ihop alla teknikutmaningar som stöttar Tandbild, hitta vägar för att lösa problem bättre tillsammans	Puls	Representation för alla teknikerledare som stöttar Tandbildens. Användargrunder ATV & BVA användargrunder 2ggr/termin
FTV Dagipuls	Tre gånger per termin 40 minuter	Dialögmöte med representanter utvalda av basenheten. För tips, möjligheter att vara delaktig och lämna förslag samt ställa frågor	Puls	Representation alla basenheter

Forum	Intervall	Syfte	Mötesform	Representation
Beredningsforum omställning	1 ggr/mån 25 minuter	Undersöka hinder, skapa förutsättningar för digitala omställningsledanden	Arbetsmöte	Objektledare och utbildnings-/Digitaliserings strateger
Styrgrupps objekt Tandbild	1 ggr/kvartal 45 minuter	Resultat och prioriteringsuppföljare L&S finansiering, resursallokering	Resultatmöte	Objektledning, specialister, ledning FTV och D&S
Objektledning + Verksamhetsledning	Behovsstyrt	Följda upp teknikutmaningar som står den dagliga driften på ett agilt sätt	Dialögmöte	Objektledning+Verksamhetschefer alternativt utvalda representanter för basenheten i detailedreport.docx
Objektpuls Tandbild	1 ggr/vecka 25 minuter	Löpande uppföljning och planering Prioritering inför kvartalsrapport. Kortlek - Hur har det gått? Vad kan vi göra bättre?	Genomgång basenhetsskema -enligt scrum . Digitalt.	Objektledning + objektspecialister
(25 min Sprintplanering och 25 min Retrospektiv)	1 ggr/kvartal 25 minuter x 2			
Följtandbildsövningar	1 ggr/månad 25 minuter	Knyta ihop alla teknikutmaningar som stöttar Tandbild, hitta vägar för att lösa problem bättre tillsammans	Puls	Representation för alla teknikerledare som stöttar Tandbildens. Användargrupper ATV & BVA användargrupp 2ggr/termin
FTV Dagipuls	Tre gånger per termin 40 minuter	Dialögmöte med representanter utvalda av basenheten. För tips, möjligheter att vara delaktig och lämna förslag samt ställa frågor	Puls	Representation alla basenheter

Delaktighet och inkludering – "Dansbanan" (medarbetarfokus) 2024-2025

Task-force med rätt kompetenser
kring aktuella problemområden

Förändringsledningsforum

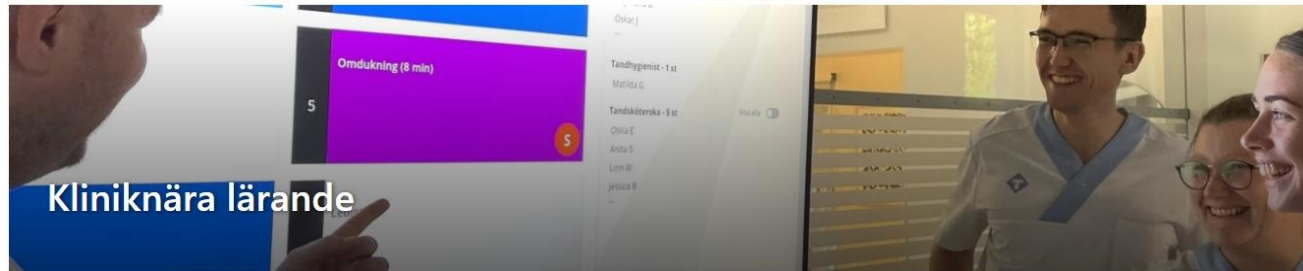
Beredningsforum
omställning

Digi-puls

Tiitfälliga införandeteam

Innovativ organisation – ”Hur möta Västerbottningen på nya sätt”
(patientfokus) 2026->

Från
innovationsklinik
till innovativ
organisation

Tydlig riktning =
Lättare att stödja

Etablerade
samverkansformer
med IT

En ny fas har
börjat...

”Hur kan vi möta
Västerbottningen
på nya sätt?”

Många lådor att
fylla med innehåll
kommande år...